

Euroopan unionin
neuvosto

Bryssel, 27. elokuuta 2021
(OR. en)

11404/21

Toimielinten välinen asia:
2021/0281(NLE)

CCG 44

EHDOTUS

Lähetäjä:	Euroopan komission pääsihteeri, allekirjoittajana johtaja Martine DEPREZ
Saapunut:	26. elokuuta 2021
Vastaanottaja:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Euroopan unionin neuvoston pääsihteeri
Kom:n asiak. nro:	COM(2021) 498 final
Asia:	Ehdotus NEUVOSTON PÄÄTÖKSEKSI julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn kirjallisella menettelyllä toimitettavassa osallistujakokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta ennakkomaksun vähimmäismäärän väliaikaista alentamista koskevaan yhteiseen kantaan

Valtuuskunnille toimitetaan oheisena asiakirja COM(2021) 498 final.

Liite: COM(2021) 498 final

EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 26.8.2021
COM(2021) 498 final

2021/0281 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

**julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn kirjallisella menettelyllä
toimitettavassa osallistujakokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta
ennakkomaksun vähimmäismäärän väliaikaista alentamista koskevaan yhteiseen
kantaan**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN KOHDE

Tämä ehdotus koskee päätöstä julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn, jäljempänä 'järjestely', osallistujakokouksessa unionin puolesta otettavan kannan vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on määrä päättää kirjallisella menettelyllä yhteisestä kannasta ennakkomaksun vähimmäismäärän väliaikaiseen alentamiseen.

2. EHDOTUKSEN TAUSTA

2.1. Julkisesti tuettuja vientiluottoja koskeva järjestely

Järjestely on herrasmiessopimus, jonka tavoitteena on luoda puitteet julkisesti tuettujen vientiluottojen asianmukaiselle käytölle. Käytännössä järjestelyllä halutaan varmistaa tasapuoliset toimintaedellytykset (joissa kilpailu perustuu vietävien tuotteiden ja palveluiden hintaan ja laatuun eikä rahoitusehtoihin) ja torjua julkisesti tuettuihin vientiluottoihin, jäljempänä 'julkinen tuki', liittyviä subventioita ja kaupan vääristymiä. Järjestely tuli voimaan huhtikuussa 1978, ja se on voimassa toistaiseksi.

Järjestely on hallinnollisesti osa OECD:tä ja saa tukea OECD:n vientiluottoja käsittelevältä sihteeristöltä. Se ei kuitenkaan ole OECD:n sitova määräys¹.

Euroopan unioni – eivät jäsenvaltiot – on järjestelyn osallistuja. Järjestely on saatettu osaksi yhteisön säännöstöä 16. marraskuuta 2011 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1233/2011². Näin ollen järjestely on unionin lainsäädännön nojalla oikeudellisesti sitova.

2.2. Järjestelyn osallistujat

Järjestelyn osallistujia on tällä hetkellä yksitoista: Australia, Euroopan unioni, Japani, Kanada, Korea, Norja, Sveitsi, Turkki, Uusi-Seelanti, Yhdistynyt kuningaskunta ja Yhdysvallat.

Järjestelyn osallistujat voivat päättää järjestelyyn tehtävistä muutoksista, ja eritoten ne voivat hyväksyä yhteisiä kantoja järjestelyn IV luvun 5 jakson mukaisesti. Päätökset tehdään yksimielisesti, eli jos jokin osallistuja vastustaa, järjestelyn muuttamista tai yhteistä kantaa ei voida hyväksyä.

Euroopan komissio edustaa unionia järjestelyn osallistujien kokouksissa ja järjestelyn osallistujien kirjallisissa päätöksentekomenettelyissä.

Yhteinen kanta on järjestelyn mukainen väline, jonka avulla sopimuspuolet voivat poikkeustapauksissa poiketa järjestelyn määräyksistä tietyn toimen tai väliaikaisesti useiden toimien osalta. Yhteiset kannat voidaan hyväksyä kirjallisessa menettelyssä vaikenemalla, sillä osallistujan, joka vaikenee, katsotaan hyväksyneen yhteistä kantaa koskevan ehdotuksen. Sama koskee osallistujaa, joka ilmoittaa, ettei sillä ole kantaa. Vastaukset yhteistä kantaa koskevaan ehdotukseen on annettava periaatteessa 20 vuorokauden kuluessa, mitä voidaan pidentää kahdeksalla vuorokaudella (järjestelyn 56 ja 57 artikla). OECD:n vientiluottoja käsittelevä sihteeristö ilmoittaa sopimuspuolille, onko yhteinen kanta hyväksytty. Hyväksytty

¹ Sellaisena kuin ne on määritelty OECD:n yleissopimuksen 5 artiklassa.

² Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1233/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, tiettyjen suuntaviivojen soveltamisesta julkisesti tuettuihin vientiluottoihin ja neuvoston päätösten 2001/76/EY ja 2001/77/EY kumoamisesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 45).

yhteinen kanta tulee voimaan kolme vuorokautta tällaisen ilmoituksen tekemisen jälkeen (järjestelyn 59 artikla).

2.3. Suunniteltu järjestelyn osallistujien säädös

Suunniteltu toimenpide on ehdotus yhteiseksi kannaksi, joka toimitetaan järjestelyn osallistujille järjestelyn IV luvun 5 jakson mukaisesti. Ehdotettu yhteinen kanta olisi kiireellinen ja poikkeuksellinen toimenpide, jolla reagoitaisiin covid-19-terveyskriisistä johtuvaan talouden laskusuhdanteeseen ja vähennettäisiin kriisin vakavia vaikutuksia EU:n vientiteollisuuden merkittävien hankkeiden toteuttamiseen matalan ja keskitulotason maissa (lisätietoja 3 kohdassa). Ehdotetulla yhteisellä kannalla, jos se hyväksytään, muutettaisiin väliaikaisesti ennakkomaksuvaatimusta (järjestelyn 11 artiklan a kohta) ja julkisen tuen enimmäismäärää (11 artiklan c kohta) koskevia järjestelyn määräyksiä.

Koska toimenpide on luonteeltaan kiireellinen, ehdotus olisi toimitettava mahdollisimman pian ja, jos se hyväksytään, kaikkien sopimuspuolten olisi alettava soveltaa suunniteltua yhteistä kantaa mahdollisimman pian. Edellyttäen että unionin ehdotusta yhteiseksi kannaksi ei vastusteta, sopimuspuolet voivat automaattisesti hyväksyä sen lopulliseksi versioksi järjestelyssä määrätyllä 28 päivän hiljaisen hyväksynnän menettelyllä (ks. 2.2 kohta), ja yhteinen kanta voisi tulla voimaan kolmen päivän kuluttua menettelyn päättymisestä.

Edellä esitetyn perusteella on aiheellista vahvistaa sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta otettava kanta, koska ehdotetusta yhteisestä kannasta tulee unionia sitova ja se vaikuttaa unionin lainsäädäntöön asetuksen (EU) N:o 1233/2011 1 artiklan nojalla, jossa säädetään, että "[j]ulkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn, jäljempänä 'järjestely', sisältämiä suuntaviivoja sovelletaan unionissa. Järjestelyn teksti on tämän asetuksen liitteenä."

Yhteistä kantaa koskeva menettely on tarkoitus käynnistää heinäkuussa 2021.

3. UNIONIN PUOLESTA OTETTAVA KANTA

Ehdotettu yhteinen kanta liittyy suoraan covid-19-terveyskriisiin.

Ehdotettu yhteinen kanta antaisi julkisesti tuettujen vientiluottojen alaisia tavaroita ja palveluja ostaville matalan ja keskitulotason maiden julkisille ostajille mahdollisuuden suorittaa 12 kuukauden ajan ennakkomaksuja, joiden suuruus vientisopimuksen arvosta on vähintään 5 prosenttia eikä 15 prosenttia, kuten järjestelyn 11 artiklan a kohdassa tällä hetkellä edellytetään. Tämä puolestaan merkitsisi sitä, että samalla ajanjaksolla korotettaisiin väliaikaisesti julkisen tuen enimmäismäärää, jonka osallistajat voivat järjestelyn 11 artiklan c kohdan mukaisesti myöntää, 85 prosentista 95 prosenttiin vientisopimuksen arvosta.

EU:n yritysten tuottamia tavaroita, palveluja ja hankkeita (esim. terveydenhuollossa ja koulutuksessa, mutta myös muilla aloilla) tuoviin kolmansiin maihin kohdistuu vakavia taloudellisia paineita covid-19-pandemian aiheuttamassa talouden laskusuhdanteessa. Suurin osa hankkeista toteutetaan valtiollisten/julkisten ostajien kanssa kehitysmaissa. Tavanomaisissa taloudellisissa olosuhteissa lainoja rahoittavat pankit saisivat yleensä takauksen lainan ennakkomaksuosuudelle yksityisillä markkinoilla. Covid-19-kriisin vuoksi yksityiset markkinat ovat kuitenkin vastahakoisia tai jopa haluttomia antamaan takausta kehitysmaille. Ilman takausta pankit kieltäytyvät rahoittamasta hankkeen ennakkomaksuosuutta kehitysmaissa – jotka eniten tällaisia hankkeita tarvitsevat – mikä tarkoittaa, ettei näitä hankkeita voida toteuttaa. Tähän markkinoiden toimintapuutteeseen on puututtava pikaisesti.

Ehdotettu yhteinen kanta hyödyttäisi sekä tuojia että viejiä: se tarjoaisi ostajamaan hallitukselle välitöntä taloudellista apua ja lisäisi sen kykyä jatkaa investointihankkeita. Samalla se tarjoaisi viejille mahdollisuuden tarjota joustavia ratkaisuja vaikeina aikoina ja jatkaa liiketoimintaansa.

Edellä esitetyn perusteella ehdotetaan, että julkisia ostajia koskeva ennakkomaksuvaatimus alennetaan 15 prosentista 5 prosenttiin vientisopimuksen arvosta. Tähän toimenpiteeseen liittyisi kuitenkin kaksi merkittävää rajoitusta, jotka korostavat sen kehitystavoitteita ja poikkeuksellista luonnetta. Ensinnäkin ehdotettua toimenpidettä sovellettaisiin ainoastaan julkisiin ostajiin alhaisen ja keskitulotason maissa (järjestelyn 11 artiklan nojalla ja Maailmanpankin määritelmän mukaisesti nk. luokkaan II kuuluvat maat). Toiseksi toimenpide olisi ajallisesti rajattu pandemian taloudellisten seurausten ennakoidun keston ajaksi. Siksi se hyödyttäisi ainoastaan toimia, joiden osalta vientiluottotukihakemus on vastaanotettu 12 kuukauden kuluessa yhteisen kannan voimassaoloajan alkamisesta edellyttäen, että toimen ehtoja koskevat neuvottelut on saatu päätökseen 18 kuukauden kuluessa tämän yhteisen kannan voimassaoloajan päättymisestä (kuten vientiluottolaitoksen tekemässä lopullisessa sitoumuksessa vahvistetaan). Lopuksi järjestelyn sääntöjen yhteydessä on myös tärkeää huomata, että sen lisäksi, että ehdotettu toimenpide tukisi vientiä EU-maista, sitä sovellettaisiin julkiseen tukeen myös kaikissa järjestelyyn osallistuvissa maissa.

Koska ehdotetun yhteisen kannan tarkoituksena on vähentää covid-19-terveyskriisin vakavia vaikutuksia EU:n vientiteollisuuden toteuttamiin tärkeisiin hankkeisiin kehitysmaissa ja koska unioni aikoo ehdottaa tätä yhteistä kantaa, unionin puolesta otettavan kannan pitäisi olla tämän päätöksen liitteessä olevan ehdotusluonnoksen tekeminen ja sen tukeminen.

3.1. Menettelyllinen oikeusperusta

3.1.1. Periaatteet

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä 'SEUT-sopimus', 218 artiklan 9 kohdassa määrätään päätöksistä "sopimuksella perustetussa elimessä unionin puolesta esitettävien kantojen vahvistamisesta, silloin kun tämän elimen on annettava säädöksiä, joilla on oikeusvaikutuksia, lukuun ottamatta säädöksiä, joilla täydennetään tai muutetaan sopimuksen institutionaalisia rakenteita".

Ilmaisu 'säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia' käsittää myös sellaiset säädökset, joilla on oikeusvaikutuksia kyseiseen elimeen sovellettavan kansainvälisen oikeuden nojalla. Se kattaa myös välineet, joilla ei ole sitovaa vaikutusta kansainvälisen oikeuden nojalla, mutta jotka "voivat vaikuttaa ratkaisevasti sen säännösten sisältöön, jonka unionin lainsäätäjä antaa"³.

3.1.2. Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Ehdotettu yhteinen kanta, joka järjestelyn osallistujien on määrä hyväksyä kirjallisella menettelyllä, on säädös, jolla on oikeusvaikutuksia. Suunnitellulla säädöksellä on oikeusvaikutuksia tiettyjen suuntaviivojen soveltamisesta julkisesti tuettuihin vientiluottoihin ja neuvoston päätösten 2001/76/EY ja 2001/77/EY kumoamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1233/2011 1 artiklan nojalla. Kyseisessä artiklassa säädetään, että "[j]ulkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn, jäljempänä 'järjestely', sisältämiä suuntaviivoja sovelletaan unionissa. Järjestelyn teksti on tämän asetuksen liitteenä."

Tämän vuoksi ehdotetun päätöksen menettelyllinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohta.

³ Unionin tuomioistuimen tuomio 7.10.2014, Saksa v. neuvosto, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61–64 kohta.

3.2. Aineellinen oikeusperusta

3.2.1. Periaatteet

SEUT-sopimuksen 218 artiklan 9 kohdan nojalla annettavan päätöksen aineellinen oikeusperusta määräytyy ensisijaisesti sen suunnitellun säädöksen tavoitteen ja sisällön perusteella, jota unionin puolesta otettava kanta koskee.

3.2.2 Soveltaminen käsillä olevassa asiassa

Suunnitellun säädöksen pääasiallinen tavoite ja sisältö liittyvät yhteiseen kauppapolitiikkaan. Sen vuoksi ehdotetun päätöksen aineellinen oikeusperusta on SEUT-sopimuksen 207 artikla.

3.3 Päätelmät

Ehdotetun päätöksen oikeusperustana tulisi olla SEUT-sopimuksen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäinen alakohta yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa.

4. SUUNNITELLUN SÄÄDÖKSEN JULKAISEMINEN

Koska järjestelyn osallistujien säädös muuttaa julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevaa järjestelyä, joka muodostaa asetuksen (EU) N:o 1233/2011 liitteen II, on aiheellista julkaista säädös Euroopan unionin virallisessa lehdessä sen jälkeen kun se on hyväksytty.

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn kirjallisella menettelyllä toimitettavassa osallistujakokouksessa Euroopan unionin puolesta otettavasta kannasta ennakkomaksun vähimmäismäärän väliaikaista alentamista koskevaan yhteiseen kantaan

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan yhdessä sen 218 artiklan 9 kohdan kanssa,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn, jäljempänä 'järjestely', sisältämät suuntaviivat on saatettu osaksi EU:n lainsäädäntöä, ja niistä on tehty Euroopan unionissa oikeudellisesti sitovia Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EU) N:o 1233/2011⁴.
- (2) Järjestelyn osallistujien, jäljempänä 'osallistujat', on tehtävä kirjallisella menettelyllä päätös Euroopan unionin ehdottamasta yhteisestä kannasta järjestelyn IV luvun 5 jakson mukaisesti, jotta järjestelyn 11 artiklan a kohdan nojalla vaadittua ennakkomaksun vähimmäismäärää voidaan väliaikaisesti alentaa, jäljempänä 'ehdotettu yhteinen kanta', covid-19-kriisistä johtuvan talouden laskusuhdanteen vuoksi.
- (3) Ehdotettu yhteinen kanta antaisi julkisesti tuettujen vientiluottojen alaisia tavaroita ja palveluja ostaville matalan ja keskitulotason maiden julkisille ostajille mahdollisuuden suorittaa 12 kuukauden ajan ennakkomaksuja, joiden suuruus vientisopimuksen arvosta on vähintään 5 prosenttia eikä 15 prosenttia, kuten järjestelyn 11 artiklan a kohdassa edellytetään. Tämä puolestaan merkitsisi sitä, että samalla ajanjaksolla korotettaisiin julkisen tuen enimmäismäärää, jonka osallistujat voivat järjestelyn 11 artiklan c kohdan mukaisesti myöntää, 85 prosentista 95 prosenttiin vientisopimuksen arvosta.
- (4) Tämä poikkeuksellinen toimenpide on tarpeen, jotta voidaan reagoida covid-19-terveyskriisistä johtuvaan talouden laskusuhdanteeseen ja vähentää kriisin vakavia vaikutuksia EU:n teollisuuden merkittävien hankkeiden toteuttamiseen matalan ja keskitulotason maissa.
- (5) On aiheellista vahvistaa osallistujakokouksen kirjallisessa menettelyssä otettavaa yhteistä kantaa koskeva unionin puolesta otettava kanta, koska ehdotettu yhteinen kanta voi vaikuttaa hyväksymisensä jälkeen ratkaisevasti unionin lainsäädännön

⁴ Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 1233/2011, annettu 16 päivänä marraskuuta 2011, tiettyjen suuntaviivojen soveltamisesta julkisesti tuettuihin vientiluottoihin ja neuvoston päätösten 2001/76/EY ja 2001/77/EY kumoamisesta (EUVL L 326, 8.12.2011, s. 45).

sisältöön tiettyjen suuntaviivojen soveltamisesta julkisesti tuettuihin vientiluottoihin ja neuvoston päätösten 2001/76/EY ja 2001/77/EY kumoamisesta 16 päivänä marraskuuta 2011 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 1233/2011 nojalla,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Julkisesti tuettuja vientiluottoja koskevan järjestelyn kirjallisella menettelyllä toimitettavassa osallistujakokouksessa unionin puolesta otettava kanta ehdotettuun yhteiseen kantaan, joka koskee ennakkomaksun vähimmäismäärän väliaikaista alentamista, perustuu tämän päätöksen liitteeseen.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu komissiolle.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*